

Zjevení Páně

Rožnov, Střítež: 8. 1. 2017

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ž 72, 1 – 11

Text: Mt 2, 1 – 12

Když se narodil Ježíš v Judském Betlémě za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě a ptali se: "Kde je ten právě narozený král Židů? Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit." Když to uslyšel Herodes, znepokojil se a s ním celý Jeruzalém; svolal proto všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Oni mu odpověděli: "V judském Betlémě; neboť tak je psáno u proroka: 'A ty Betléme v zemi judské, zdaleka nejsi nejmenší mezi knížaty judskými, neboť z tebe vyjde vévoda, který bude pastýřem mého lidu, Izraele.'" Tedy Herodes tajně povolal mudrce a podrobně se jich vyptal na čas, kdy se hvězda ukázala. Potom je poslal do Betléma a řekl: "Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti; a jakmile je naleznete, oznamte mi, abych se mu i já šel poklonit." Oni krále vyslechli a dali se na cestu. A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě. Když spatřili hvězdu, zaradovali se velkou radostí. Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary - zláto, kadidlo a myrhu. Potom, na pokyn ve snu, aby se nevraceli k Herodovi, jinudy odcestovali do své země.

Dnes je první neděle po svátku Zjevení Páně, v kalendáři nazývaný jako Tři králů. Ovšem my víme, že tam vůbec není řečeno, že to byli králové, ani že byli tři. Hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě. Žádní králové, nýbrž mudrci – a kolik jich bylo, nevíme; tři, nebo třeba pět, sedm, deset...

Čím se ti mudrci zabývali? Sledovali hvězdy. Hvězdářské dalekohledy tehdy neměli, ale měli znalosti o tom, jak se hvězdy na obloze pohybují. A věřili, že se z nich dá poznat, bude-li válka nebo mír, úroda nebo hlad, zda se bohové zlobí nebo jsou příznivě nakloněni. Jistě, je to pověra. Dosti houževnatá. Dodnes totiž lidé čtou horoskopy a budou je číst i nadále. Avšak i my, když o něčem nevíme, jak to dopadne, řekneme: To je ve hvězdách. — Takže: žádní králové, ale mudrci, kteří se doptávali hvězd. Hvězdopravci, astrologové. Obor ve Starém zákoně přísně zapovězený. A tito zástupci pověřivých pohanů jdou, aby vzdali hold narozenému králi. Inu, každé koleno musí pokleknout před jménem Ježíšovým včetně mocností tohoto světa. Už při Ježíšově narození se tak začíná uskutečňovat, co čteme v epistolách: že Kristus si podřídil anděly a vlády a mocnosti.

Ale o králích je v našem vyprávění také řeč. Nejsou tři, ale dva. Kterí? Herodes - a ten právě narozený král Židů. Mudrci zjistili, že se narodil král Židů. A přišli se mu poklonit. A potom opravdu, když našli to dítě, padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary. Jako králi.

Sotva se to dítě narodilo, už přijímalo královské dary a pocty. Křesťané, kteří toto vyprávění poprvé poslouchali a četli, věděli, že to bylo v pořádku: Ježíš je skutečný král a byl jím od samého počátku. Poznali to ale i pohanští mudrci. I do jejich oboru se Boží čin promítl. A nakonec jsme to poznali i my. My to máme z evangelia. Proto vyznáváme: Ježíš je král. To je to první, co si zapamatujeme.

Ale vraťme se k vyprávění. Ti mudrci uviděli na obloze nějaký úkaz, porozuměli mu tak, že se někde narodil král Židů, a chtěli zjistit, kde se narodil. Kam a koho se šli zeptat? Přirozeně do hlavního města, do Herodova královského paláce. Kam také jinam než do hlavního města? I dnes se státní politika odbývá povětšinou v sídle vlády, tedy v hlavním městě. Ti mudrci věděli už z domova, že nejdůležitější věci se odehrávají v hlavních městech.

Ale tentokrát se spletli. V Jeruzalémě o novém králi nikdo nic neví. Král se v hlavním městě nenarodil. Nespatřil světlo světa v královském paláci. První dva evangelisté si na tom dávají hodně záležet. Král a Spasitel světa se nenarodil v Římě, kde se dělala světová politika, nýbrž kdesi v odlehlém Judsku. A tam zase ne v Jeruzalémě, kde se dělala místní politika nýbrž v jakémsi malém městečku Betlémě. Ani ve Washingtonu ani v Bruselu ani v Praze. V Betlémě. Centrum světového dění se přestěhovalo. A to je další poznatek, který mudrci na své cestě získali.

Krále Herodesa to ovšem silně znepokojí. Dá si svolat své poradce, ti pátrají v bibli a hlásí: Proroci napsali, že se má narodit v Betlémě. A tak se mudrci vydají do Betléma. Pěšky ani ne půlden cesty. Z Jeruzaléma šlapou do Betléma.

Oni ovšem ještě nemohli vědět, co víme my: Jdou opačným směrem, než povede cesta Ježíšova. Ježíš v Jeruzalémě nezačal, ale skončil. Na kříži. To je to druhé k zapamatování: Ježíšova cesta vede z ponížení v Betlémě k povýšení v Jeruzalémě.

Mudrci, když našli cestu k Ježíšovi, čteme, že se zaradovali velikou radostí, vešli do domu a uviděli dítě s Marií jeho matkou. Tak to je. Jedni se radují, že našli cestu k Ježíšovi. Ale jsou tu i druzí, jako král, Herodes, kteří z toho moc nadšení nejsou. Herodes se neraduje. Když slyšel, že se narodil král židovský, znepokojil se. Zachvěl se strachem. Instinktem tyranů odhadl, že na svět přišla jiná moc. A my poznáváme: Jedněm je Ježíš k radosti, jiným k úleku.

Všimněme si těch dvou králů. Jeden má policii, úřednictvo, má moc a také chladnokrevnost - takovou, že zítra nechá povraždit všechny betlémské chlapečky do dvou let. A ten druhý? Bezmocné dítě. A i později má jen dvanáct učedníků, to je všechno. Nemá armádu, nemá bohatství, nemá paláce, nemá ani střechu nad hlavou. Zato dokáže zlomit lidskou pýchu, zlobu, nenávist, sobectví a nesmířenost. Dva králové. Jeden, který rozmnožuje nárek a utrpení, kam jen šlápne. Druhý, který přináší pokoj, smíření, uzdravuje, potěšuje, hříšné lidi přijímá ke stolu, jak jsme to o svátcích zakusili i my a chudým zvěstuje evangelium.

Každý si tedy může vybrat. Komu se raději pokloníš, která moc tě více přitahuje? Moc zpupnosti, nebo moc pokory? Zkusme domýšlet. Poklekne před důvtipem zbrojařů, kteří vyvinuli třeba geniální střely bezpečně vyhledávající cíle, jež mají zničit - nebo se skloníme před obětavostí bezejmenných lékařů, sester, učitelů, humanitárních pracovníků, kteří postiženým a poníženým lidem a dětem vracejí život, zdraví, domov, důstojnost, učí číst a psát, napravují křivdy, přinášejí útěchu, doprovázejí v nemoci a umírání, pracují ke smíření a nabízejí odpuštění? Komu platí naše větší úcta a respekt? Každý se rozhodni. To je to třetí: Před kým se pokloníme?

A konečně a jen krátce, poslední postřeh: Ti mudrci z východu se poklonili Pánu Ježíši. Heroda zdvořile vyslechli, ale královskou poctu mu nevzdali. Tu vzdali až dítěti v jeslích. A tím sami opravili, co na začátku řekli poněkud nepřesně, když se ptali: Kde je ten narozený král Židů? On přece není jen králem Židů. Ti mudrci nebyli žádní Židé, a přece se k němu jako ke králi přihlásili. Byl to najednou i jejich král. Už jsme to dnes zpívali: „A přinesou mu dary k poctě Arab i Habešan, do jeho služby dá se v úctě lid cizí ze všech stran“. Arab nebo Habešan, černocho nebo běloch, Čech nebo Němec, evangelík nebo katolík, po předcích český bratr nebo vychováním bezvěrec: to dítě je, chce být a bude králem každého a všech.

Ze všech stran země k němu budou lidé hledat cestu, doptávat se na něj, a když jej naleznou, s radostí se mu pokloní. Ne proto, že nashromáždil tolik pokladů, vojáků, zbraní, nýbrž proto, že „on trpícího vysvobodí, když volá v nouzi své“, protože „jemu, který kříž sám nese, krev jejich drahá je“. I to jsme zpívali. Krev trpících je mu drahá. Tak drahá, že raději prolíje svou vlastní.

Modlitba: *Nebeský Otče, který v Kristu zjevuješ světu svou slávu: děkujeme ti, že jsme směli uslyšet tvůj hlas a uvěřit, že Ježíš je tvůj milý Syn. Prosíme, otevírej nám oči i srdce, aby nám slávu tvého Syna nezastíralo ani jeho ponížení, ani vnější nepatrnost a bezvýznamnost jeho církve. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Nebeský Otče, dej, ať zrakem víry rozpoznáváme slávu tvého Syna všude tam, kde se káže evangelium, kde dochází k odpuštění a k novému životu. Přidávej církvi svědky, kteří by mocně zvěstovali tvé slovo a věrně budovali sbory. Modlíme se za kazatele a presbytery tohoto sboru i všech sborů a církví Kristových. / Dej, ať zrakem víry rozpoznáváme slávu tvého Syna všude tam, kde se zastává pravda a spravedlnost, kde se přináší obět' lásky a služby pro druhé. Přidávej církvi a našemu sboru bratry a sestry, kteří jsou věrní v daném slovu, kteří stojí za pravdou, kteří tiše slouží a účinně pomáhají nemocným, navštěvují opuštěné a potěšují zarmoucené. / Dej, ať zrakem víry rozpoznáváme slávu tvého Syna všude tam, kde se lidé rozhodnou pro Krista a dají se pokřtít. Prosíme, dávej své církvi Duchu svědeckví, aby mnozí byli získáni. / Kriste, Synu Boží, tvá sláva je v tvém kříži. Nedopust', aby církve a národy světa hledaly slávu jinde - v bohatství a moci. Ať usilují o pokoj, mír a spravedlnost. Tak oslav své jméno, požehnané navěky. Amen.*